

ФАКУЛТЕТ ОРГАНИЗАЦИОНИХ НАУКА

УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Јове Илића 154, Београд

Декану Факултета организационих наука Универзитета у Београду

Изборном већу Факултета организационих наука Универзитета у Београду

**Предмет: Избор једног наставника у звање доцента за ужу научну област
Логистика квалитета**

Одлуком Изборног већа Факултета организационих наука, Универзитета у Београду, 05-02 бр. 4/21-1 од 26.03.2026. године, именовани смо за чланове Комисије за припрему Извештаја о пријављеним кандидатима, у следећем саставу:

1. Проф. др Јован Филиповић, редовни професор
Универзитет у Београду – Факултет организационих наука, председник
2. Проф. др Ивана Мијатовић, редовни професор
Универзитет у Београду – Факултет организационих наука, члан
3. Проф. др Недељко Живковић, редовни професор
Универзитет у Београду – Факултет организационих наука, члан
4. Проф. др Младен Ђурић, редовни професор
Универзитет у Београду – Факултет организационих наука, члан
5. Проф. др Весна Спасојевић Бркић, редовни професор
Универзитет у Београду – Машински факултет, члан

Увидом у достављени конкурсни материјал, упућујемо Декану и Изборном већу следећи

ИЗВЕШТАЈ

Конкурс за избор једног наставника у звање **доцента** за ужу научну област **Логистика квалитета**, на одређено време, у трајању од пет година, са пуним радним временом, објављен је у огласним новинама Националне службе за запошљавање "Послови" бр. 1191 (од 01.04.2026. године).

У предвиђеном року пријављен је један кандидат **др Биљана Тошић**.

I. БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Др Биљана Тошић (рођена Ранковић) је рођена 23. септембра 1993. године у Београду – где је, најпре, завршила Основну школу "Филип Филиповић" као носилац Вукове дипломе – и њак генерације и XII београдску гимназију "Димитрије Туцовић" са одличним успехом. Основне академске студије на Факултету организационих наука Универзитета у Београду – студијски програм "Менаџмент и организација" – студијска група "Управљање квалитетом" – уписала је 2012. године, а завршила 2016. године, са просечном оценом 9,12 (као студент генерације), уз одбрањен завршни (дипломски) рад на тему "Примена стандардизованих система менаџмента у медијском центру за квалитет" – под менторством проф. др Младена Ђурића.

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Мастер академске студије на Факултету организационих наука Универзитета у Београду – студијски програм "Менаџмент и организација" – модул "Менаџмент квалитета и стандардизација" – уписала је 2016. године, а завршила 2017. године, са просечном оценом 9,86, уз одбрањен завршни (мастер) рад на тему "Модел система менаџмента квалитета у здравственим организацијама према стандарду ISO 9001:2015" – под менторством проф. др Јована Филиповића.

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Мастер академске студије на Факултету организационих наука Универзитета у Београду – студијски програм "Менаџмент и организација" – модул "Управљање људским ресурсима" – уписала је 2017. године, а завршила 2019. године, са просечном оценом 10,00, уз одбрањен мастер рад на тему "Савремени концепти активног учења у високом образовању" – под менторством проф. др Иване Ковачевић.

СПЕЦИЈАЛИСТИЧКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Специјалистичке академске студије на Факултету организационих наука Универзитета у Београду – студијски програм "Менаџмент и информациони системи" – модул "Менаџмент квалитета и стандардизација" – уписала је 2021. године, а завршила 2023. године, са просечном оценом 10,00, уз одбрањен завршни (специјалистички) рад на тему "Специфичности стандардизације у малим и средњим предузећима" – под менторством проф. др Иване Мијатовић.

ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Докторске академске студије на Факултету организационих наука Универзитета у Београду – студијски програм "Информациони системи и квантитативни менаџмент" – изборно подручје "Квантитативни менаџмент" – уписала је 2017. године, а завршила 2025. године, са просечном оценом 10,00, уз одбрањен докторски рад на тему "Значај експертизе из области стандардизације за интернационализацију пословања малих и средњих предузећа" – под менторством проф. др Иване Мијатовић.

II ПЕДАГОШКО ИСКУСТВО И НАУЧНО-СТРУЧНЕ АКТИВНОСТИ

- › Од 10.01.2018. године до данас, запослена је на Факултету организационих наука Универзитета у Београду.

НАСТАВНА И НАУЧНА ЗВАЊА

На седници Наставно-научног већа Факултета организационих наука Универзитета у Београду, одржаној 15.03.2017. године, кандидат др Биљана Тошић је изабрана у звање **сарадник ван радног односа – демонстратор** за научну област Управљање квалитетом. На седници Наставно-научног већа Факултета организационих наука Универзитета у Београду, одржаној 08.05.2019. године, др Биљана Тошић је изабрана у истраживачко звање **истраживач-приправник**, док је на седници Наставно-научног већа одржаној 15.02.2022. године, изабрана у звање **сарадник у настави** за ужу научну област Логистика квалитета. На седници Наставно-научног већа Факултета организационих наука Универзитета у Београду, одржаној 27.04.2022. године, др Биљана Тошић је изабрана у истраживачко звање **истраживач-сарадник**. На седници Наставно-научног већа Факултета организационих наука Универзитета у Београду, одржаној 06.12.2023. године,

др Биљана Тошић је изабрана у звање **асистент** за ужу научну област Логистика квалитета.

ПЕДАГОШКО ИСКУСТВО

Др Биљана Тошић поседује искуство у раду са студентима основних и мастер студија Факултета организационих наука Универзитета у Београду. Њен педагошки рад је оцењен путем годишње анкете о вредновању педагошког рада наставника и сарадника (Табела 1). Учествовала је и/или учествује у извођењу наставе на следећим предметима који се изводе у оквиру основних и/или мастер академских студија Факултета организационих наука Универзитета у Београду –

ОСНОВНЕ СТУДИЈЕ:

- › "Основе квалитета",
- › "Стандардизација",
- › "Стандардизација 1",
- › "Управљање квалитетом пројекта",
- › "Метрологија са основама технике",
- › "Нормативно регулисање квалитета",
- › "Метрологија и нормативно регулисање квалитета",
- › "Акредитација и сертификација".

МАСТЕР СТУДИЈЕ:

- › "Стандардизација 2".

Одлуком Наставно-научног већа, на крају зимског семестра 2021/2022. и 2022/2023. године, награђена је као један од најбоље оцењених сарадника. Додатно, предмет "Нормативно регулисање квалитета" је на крају зимског семестра 2021/2022. и 2022/2023. године био оцењен као један од пет прворанжираних предмета (са узорком мањим од 50). Такође, предмети "Метрологија са основама технике" и "Акредитација и сертификација" су на крају летњег семестра 2022/2023. године били међу пет прворанжираних предмета (са узорком мањим од 50).

Табела 1. Оцене педагошког рада др Биљане Тошић

ПРЕДМЕТ	СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ	БРОЈ СТУДЕНАТА	ОЦЕНА
Летњи семестар 2016/2017.			
"Основе квалитета"	ОМ	13	4.99
"Основе квалитета"	МЕ	16	4.94
"Метрологија са основама технике"	МКС	38	4.92
"Акредитација и сертификација"	МКС	11	4.97
Зимски семестар 2017/2018.			
"Основе квалитета"	МКС	49	4.95
Летњи семестар 2017/2018.			
"Акредитација и сертификација"	МКС	17	4.96
Зимски семестар 2018/2019.			
"Нормативно регулисање квалитета"	МКС	21	5.0
Летњи семестар 2018/2019.			
"Акредитација и сертификација"	оцењивање није извршено		
Зимски семестар 2019/2020.			
"Нормативно регулисање квалитета"	МКС	9	5.0
Летњи семестар 2019/2020.			
"Акредитација и сертификација"	оцењивање није извршено		
Зимски семестар 2020/2021.			
"Нормативно регулисање квалитета"	оцењивање није извршено		
Летњи семестар 2020/2021.			

"Акредитација и сертификација"	МКС	12	4.66
Зимски семестар 2021/2022.			
"Нормативно регулисање квалитета"	МКС	7	5.0
"Стандардизација 1"	МКС	8	4.97
Летњи семестар 2021/2022.			
"Метрологија са основама технике"	МКС	15	4.98
Зимски семестар 2022/2023.			
"Нормативно регулисање квалитета"	МКС	25	5.0
"Стандардизација 1"	МКС	15	4.99
Летњи семестар 2022/2023.			
"Метрологија са основама технике"	МКС	12	4,94
"Акредитација и сертификација"	МКС	17	4,99
Зимски семестар 2023/2024.			
"Нормативно регулисање квалитета"	МКС	23	4,99
"Стандардизација 1"	МКС	15	4,99
Летњи семестар 2023/2024.			
"Стандардизација"	МКС	66	4,74
"Метрологија са основама технике"	МКС	10	4,98
"Акредитација и сертификација"	МКС	20	4,96

ЧЛАНСТВА У КОМИСИЈАМА ЗА ОДБРАНУ ЗАВРШНИХ РАДОВА

Др Биљана Тошић је била члан комисије за одбрану седам завршних радова у оквиру основних академских студија Факултета организационих наука Универзитета у Београду.

НАСТАВНИ МАТЕРИЈАЛ: УЏБЕНИК И ПРАКТИКУМ

Др Биљана Тошић је учествовала у припреми и изради уџбеничке литературе за предмете под називом "Метрологија са основама технике" и "Акредитација и сертификација" који се тренутно изводе у оквиру основних академских студија Факултета организационих наука Универзитета у Београду –

1. Кићановић, А., & Мијатовић, И., & **Тошић, Б.** (2022). МЕТРОЛОГИЈА.
Факултет организационих наука, Универзитет у Београду, ISBN: 978-86-7680-409-2.
2. Пејовић, Г., & **Тошић, Б.** (2018). АКРЕДИТАЦИЈА И СЕРТИФИКАЦИЈА.
Факултет организационих наука, Универзитет у Београду, ISBN: 978-86-7680-352-1.

ГОСТОВАЊА И ПРЕДАВАЊА ПО ПОЗИВУ НА УНИВЕРЗИТЕТИМА У ЗЕМЉИ ИЛИ ИНОСТРАНСТВУ

У оквиру *HORIZON Europe (HE)* пројекта под називом *Standardization Booster for H2020 & HE Research Results – HSbooster.eu* – на позив уважених партнера са *Linköping University (LiU)* – 29.04.2024. године – одржала је, заједно са проф. др Иваном Мијатовић, предавање за студенте мастер академских студија у оквиру програма *Organizing for Cybersecurity* на *LiU* (<https://lin.se/>).

У оквиру *HORIZON Europe (HE)* пројекта под називом *Standardization Booster for H2020 & HE Research Results – HSbooster.eu* – на позив уважених партнера са *Dublin City University (DCU)* – 19.03.2024. године – одржала је, заједно са проф. др Иваном Мијатовић, предавање за студенте мастер академских студија у оквиру програма *Data Governance* на *DCU Business School* (<https://business.dcu.ie/>).

На међународној конференцији под називом *Quality of Life 2017* која је одржана на Факултету инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу, одржала је предавање по позиву – *Quality Media Station: A Students' View of the Quality Infrastructure in Western Balkan Countries (WBC)*.

УЧЕШЋЕ У РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОЈЕКТА, СТУДИЈА ИЛИ ДРУГИХ НАУЧНИХ
ОСТВАРЕЊА СА ДРУГИМ ВИСОКОШКОЛСКИМ ИЛИ
НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИМ УСТАНОВАМА У ЗЕМЉИ ИЛИ ИНОСТРАНСТВУ

У периоду од 2024. до 2027. године, учествовала је у реализацији научноистраживачког пројекта *HORIZON Europe (HE)* под називом [Education for Standardization in the European Union – Edu4Standards.eu](#) који има циљ да допринесе образовању о стандардизацији у Европи – посебно кроз развој иновативног концепта образовања о стандардизацији који је погодан за бројне контексте, посебно, узимајући у обзир дигиталне, зелене или друштвене аспекте.

У периоду од 2022. до 2025. године, учествовала је у реализацији научноистраживачког *HORIZON Europe* пројекта под називом [Standardization Booster for H2020 & HE Research Results – HSbooster.eu](#) који има циљ да повећа утицај европске стандардизације кроз укључивање резултата *HORIZON 2020 (H2020)/HORIZON Europe (HE)* научноистраживачких пројеката у европске стандарде и, тиме, допринесе Стратегији стандардизације Европске уније (ЕУ).

У периоду од 2018. до 2020. године, учествовала је у реализацији научноистраживачког пројекта "Инфраструктура за електронски подржано учење у Србији" ев. број ИИИ 47003 – који је финансиран од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

УЧЕШЋЕ У НАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА КОЈЕ НЕ НОСЕ ЕСПБ БОДОВЕ
(ПЕРМАНЕНТНО ОБРАЗОВАЊЕ, КУРСЕВИ У ОРГАНИЗАЦИЈИ
ПРОФЕСИОНАЛНИХ УДРУЖЕЊА И ИНСТИТУЦИЈА И/ИЛИ СЛ.)

КУРСЕВИ, ОБУКЕ, СЕМИНАРИ ИЛИ УЧЕШЋЕ У ПАНЕЛ ДИСКУСИЈАМА

Током 2025. године, др Биљана Тошић је учествовала у панел дискусији под називом *Edu4Standards.eu: Pilots & Trainers' School* која је организована у оквиру *HORIZON Europe (HE)* пројекта [Edu4Standards.eu](#) – у оквиру конференције [Empowering Standardization Through Education](#) која је организована, у периоду од 16.06.2025. до 20.06.2025. године, у Мадриду, у Шпанији – од стране Европске академије за стандардизацију (енг. [European Academy for Standardization – EURAS](#)).

Током 2025. године, др Биљана Тошић је одржала предавање на тему *EU Standardization Landscape & Key Players* у оквиру догађаја под називом [How to support the standardization process?](#) који је организован 28.03.2025. године, у оквиру *HORIZON Europe (HE)* пројекта [CYBERSTAND.eu](#).

Током 2025. године, др Биљана Тошић је учествовала у панел дискусији под називом *Experiences of the HSbooster.eu Training Academy* која је организована у оквиру завршног догађаја под називом [HSbooster.eu Final Event: Impact through Research, Innovation and Standards](#) који је одржан 05.03.2025. године у Бриселу, у Белгији, од стране *HORIZON Europe (HE)* пројекта [HSbooster.eu](#).

Током 2024. године, др Биљана Тошић је одржала обуку на тему *Harmonisation Legislation: Conformity Assessment & Market Surveillance* у оквиру догађаја под називом [Innovation Management – From Idea to Market: Mastering Innovation and IP in the Digital Era](#) који је организован у периоду – од 20.05.2024. до 29.05.2024. године, од стране Европске академије (енг. [European Academy](#)).

Током 2023. године, др Биљана Тошић је одржала предавање на тему *Conformity Assessment Schemes & Systems* у оквиру догађаја [HSbooster.eu Training Academy: Conformity Assessment Schemes & Systems](#) који је организован 07.12.2023. године, у оквиру *HORIZON Europe (HE)* пројекта [HSbooster.eu](#).

Током 2023. године, др Биљана Тошић је учествовала у панел дискусији под називом "ЕУ регулаторни оквир у области вештачке интелигенције" која је организована у оквиру престижног догађаја под називом [AI Master Class](#) – "Регулисање вештачке интелигенције: правни и етички изазови" који је одржан – у периоду од 16.11.2023. до 17.11.2023. године – на Факултету организационих наука Универзитета у Београду – под покровитељством Министарства науке, технолошког развоја и иновација, Министарства информисања и телекомуникација, Министарства унутрашње и спољне трговине Републике Србије, Повереника за заштиту равноправности, *SHARE* Фондације, као и уз подршку бројних партнера из привреде.

СТРУЧНА УСАВРШАВАЊА

Похађала је курсеве, обуке и семинаре од којих се истичу –

- › Конференција на тему стандардизације у области сајбер сигурности – *The 10th Cybersecurity Standardization Conference (CEN/CENELEC & ENISA, 2026)*;
- › Обука о значају вештачке интелигенције у контексту метрологије – *AI in a Metrology Context: AI for Metrology and Metrology for AI (BIPM, 2026)*;
- › Обука о изградњи поверења у регулаторни оквир кроз стандарде и мерење – *Building Trust in Regulation: The role of Standards, Measurement and Assurance (OECD, 2026)*;
- › Конференција на тему образовања о стандардизацији – *Education about Standardization in Europe (European Commission High-Level Forum (EC-HLF) on Education about Standardization, Delft, the Netherlands, 2024)*;
- › Радионица о будућности метрологије организована од стране Европске комисије – *Workshop on the Future of Metrology (EC, Brussels, Belgium, 2023)*;
- › Обука и сертификат за држање наставе на енглеском језику – *English as a Medium of Instruction – EMI (TEMPUS Foundation, 2023)*;
- › Обука и сертификат за писање и управљање *Horizon Europe (HE)* пројеката – *Horizon Europe Project Development, Proposal Writing & Project Management (EUTA, 2022)*;
- › Обука и сертификат за интерног проверивача за систем менаџмента квалитета према стандарду *ISO 9001:2015 (TMS CEE, 2018)*;
- › Обука и сертификат за интерног проверивача за систем менаџмента животне средине према стандарду *ISO 14001:2015 (TMS CEE, 2018)*;
- › Обука и сертификат из области безбедности хране (*TMS CEE, 2017*);
- › Обука и сертификат за тестирање пословне идеје (бизнис модел канвас) – *Test your Business Idea – Business Model Canvas (Serbian Chamber of Commerce, 2016)*;
- › Обука и сертификат из области корпоративне друштвене одговорности – *CSR: The Management Tool to Increase the Value of Your Business (TMS CEE, 2015)*;
- › Обука и сертификат за управљање ризиком у пост-кризном свету – *Corporate Risk Management in the Post-Crisis World (CEU Business School, 2014)*.

ЧЛАНСТВА У СТРУЧНИМ, ЗАКОНОДАВНИМ ИЛИ ДРУГИМ
ОРГАНИМА ИЛИ КОМИСИЈАМА У ШИРОЈ ДРУШТВЕНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

Од 2022. до 2025. године, др Биљана Тошић је била члан тзв. Рецензентске комисије – при Националном телу за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању (НАТ).

ЧЛАНСТВА У ОРГАНИМА ИЛИ ПРОФЕСИОНАЛНИМ УДРУЖЕЊИМА
ИЛИ ОРГАНИЗАЦИЈАМА НАЦИОНАЛНОГ ИЛИ МЕЂУНАРОДНОГ НИВОА

Од 2026. године до данас, др Биљана Тошић је члан Европске академије за менаџмент (енг. [*European Academy of Management – EURAM*](#)).

Од 2022. године до данас, др Биљана Тошић је члан Европске академије за стандардизацију (енг. [*European Academy for Standardization – EURAS*](#)).

Од 2018. године до данас, члан је Комисије за стандарде и сродне документе – *KS CASCO*, Оцењивање усаглашености/менаџмент квалитетом у Институту за стандардизацију Србије – која прати рад следећих техничких комитета и поткомитета: *ISO/CASCO*, *ISO/TC 176*, *ISO/TC 176/SC 1*, *ISO/TC 176/SC 2*, *ISO/TC 176/SC 3*, *ISO/TC 283*, *CEN/SS F20*, *CEN/TC 279*, *CEN/TC 379*, *CEN/TC 381*, *CEN/TC 389*, *CEN/CLC/JTC 1*, као и *CEN/CLC/JTC 4*.

ЧЛАНСТВА У ОРГАНИЗАЦИОНИМ ОДБОРИМА
ИЛИ УЧЕШЋЕ НА НАУЧНИМ ИЛИ СТРУЧНИМ
СКУПОВИМА НАЦИОНАЛНОГ ИЛИ МЕЂУНАРОДНОГ НИВОА

Током 2025. године, учествовала је, као члан организационог одбора, у организацији међународне конференције *Responsible Management Education Research Conference (RMERC 2025)* под називом *Rethinking Growth and Exploring New Possibilities for a Regenerative World: Unexplored Management Research and Education Areas that Reconnect Purpose to Responsible Business and Leadership* која је одржана од 21.10.2025. до 23.10.2025. године, под окриљем шире иницијативе Уједињених нација под називом *United Nations' Principles for Responsible Management Education (UN PRME)* и *Anti-Poverty Working Group (AP-WG)*, на Факултету организационих наука Универзитета у Београду.

Током 2024. године, учествовала је, као члан техничког одбора, у организацији међународне конференције *SymOrg 2024* под називом *Unlocking the Hidden Potential of Organization through Merging of Humans and Digitals* која је организована у периоду од 12.06.2024.

до 15.06.2024. године, на Златибору, у организацији Факултета организационих наука Универзитета у Београду.

Током 2022. године, учествовала је, као члан техничког одбора, у организацији међународне конференције *SymOrg 2022* под називом *Sustainable Business Management and Digital Transformation: Challenges and Opportunities in the post-COVID Era* која је организована у периоду од 11.06.2022. до 14.06.2022. године, на Факултету организационих наука Универзитета у Београду.

Током 2020. године, учествовала је, као члан техничког одбора, у организацији међународне конференције *SymOrg 2020* под називом *Business and Artificial Intelligence* која је организована од 07.09.2020. до 09.09.2020. године, на Факултету организационих наука Универзитета у Београду.

Током 2019. године, учествовала је, као члан техничког одбора, у организацији међународних скупова намењених образовању о стандардизацији, укључујући Академски дан Светске кооперације за стандарде (енг. *The World Standards Cooperation Academic Day 2019*) и догађај, тј., радни састанак Међународне кооперације за образовање о стандардизацији (енг. *The International Cooperation for Education about Standardization (ICES) Workshop 2019*) који су организовани од 09.10.2019. до 11.10.2019. године, на Факултету организационих наука Универзитета у Београду.

РЕЦЕНЗИРАЊЕ РАДОВА

Рецензирала је радове за конференције/часописе од којих се истичу –

- › *Applied Economics, Routledge Journals, Taylor & Francis Ltd.*
- › *Technological Forecasting & Social Change, Elsevier Science Inc.*
- › *Knowledge Management Research & Practice, Taylor & Francis Ltd.*
- › *Journal of the Knowledge Economy, Springer Science+Business Media, Springer Nature*
- › *Novi Ekonomist*, Факултет пословне економије, Бијељина, БиХ
- › *EKONbiz*, Факултет пословне економије, Бијељина, БиХ
- › *STS Graz Conference 2023, Graz University of Technology, Graz, Austria*
- › *SPIN 2025*, Универзитет у Београду – Факултет организационих наука, Србија

- › RMERC 2025, Универзитет у Београду – Факултет организационих наука, Србија

ЧЛАНСТВА У ОРГАНИМА УПРАВЉАЊА, СТРУЧНИМ ОРГАНИМА,
ПОМОЋНИМ СТРУЧНИМ ОРГАНИМА ИЛИ КОМИСИЈАМА
НА ФАКУЛТЕТУ ИЛИ УНИВЕРЗИТЕТУ У ЗЕМЉИ ИЛИ ИНОСТРАНСТВУ.

Током 2025. године, била је укључена, као члан тима за интерну проверу, у припрему документације за (поновну) сертификацију успостављеног система менаџмента квалитета – према захтевима међународног стандарда *ISO 9001:2015* – Факултета организационих наука Универзитета у Београду.

Током 2024. године, била је укључена, као члан тима за интерну проверу, у припрему документације за (поновну) сертификацију успостављеног система менаџмента квалитета – према захтевима међународног стандарда *ISO 9001:2015* – Факултета организационих наука Универзитета у Београду.

Током 2023. године, била је укључена, као члан Комисије за самовредновање студијског програма "Финансијски менаџмент, контрола и менаџерско рачуноводство" у припрему документације за самовредновање и оцењивање квалитета Факултета организационих наука Универзитета у Београду.

Током 2023. године, била је члан Комисије за попис некретнина, опреме, намештаја и остале нефинансијске имовине Факултета организационих наука Универзитета у Београду.

Током 2023. године, била је укључена, као члан тима за интерну проверу, у припрему документације за (поновну) сертификацију успостављеног система менаџмента квалитета – према захтевима међународног стандарда *ISO 9001:2015* – Факултета организационих наука Универзитета у Београду.

Током 2022. године, била је члан Комисије за идентитет Факултета организационих наука Универзитета у Београду.

Током 2022. године, била је укључена, као члан тима за интерну проверу, у припрему документације за (поновну) сертификацију успостављеног система менаџмента квалитета –

према захтевима међународног стандарда *ISO 9001:2015* – Факултета организационих наука Универзитета у Београду.

Током 2021. године, била је укључена, као члан комисија по стандардима за израду Извештаја о самовредновању, за период од 01.10.2017. до 30.09.2020. године и као члан комисија за израду Извештаја о самовредновању појединачних студијских програма Факултета организационих наука Универзитета у Београду (21 програм), у припрему документације за самовредновање и оцењивање квалитета Факултета организационих наука Универзитета у Београду.

Током 2019. године, била је укључена у унос података неопходних за анализу резултата Анкете за оцењивање објективности наставника на испиту (за зимски семестар 2018/2019) и Анкете за вредновање педагошког рада наставника (за летњи семестар 2018/2019) које Факултет организационих наука Универзитета у Београду спроводи у циљу редовног праћења и контроле квалитета наставног процеса као део опште политике обезбеђења квалитета.

Током 2018. године, била је укључена у припрему документације за поновну акредитацију заједничког међународног мастер студијског програма "Менаџмент у управи" који изводе заједнички Факултет организационих наука Универзитета у Београду и Факултет за управу Универзитета у Лубљани.

Током 2018. године, била је укључена, као члан комисија по стандардима за израду Извештаја о самовредновању, за период од 01.10.2015. до 30.09.2018. године, у припрему документације за самовредновање и оцењивање квалитета Факултета организационих наука Универзитета у Београду.

Додатно, била је представник Факултета организационих наука Универзитета у Београду на Сајму образовања (2022/2023, 2023/2024, 2024/2025) и ментор студентима прве године (2020/2021, 2021/2022, 2022/2023).

УЧЕШЋЕ У ВАННАСТАВНИМ АКТИВНОСТИМА СТУДЕНАТА

Од 2020. до 2023. године, била је консултант и/или члан *Case Quality Team* у оквиру догађаја под називом *Case Study Show, CSS* (2020/2021, 2021/2022, 2022/2023) који организује *ESTIEM LG Belgrade*.

ДОМАЋЕ ИЛИ МЕЂУНАРОДНЕ НАГРАДЕ И

ПРИЗНАЊА У РАЗВОЈУ ОБРАЗОВАЊА ИЛИ НАУКЕ.

Рад под називом "Специфичности стандардизације у малим и средњим предузећима" – др Биљане Тошић и проф. др Иване Мијатовић, изабран је за најбољи рад секције "Менаџмент квалитета и стандардизација" на XIV скупу привредника и научника који је организован од 06.11.2023. до 07.11.2023. године на Факултету организационих наука Универзитета у Београду.

III БИБЛИОГРАФСКИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Др Биљана Тошић је објавила 35 научних радова, од тога 18 као први или једини аутор –

1. **Монографска студија/поглавље у монографији М11**

или рад у тематском зборнику водећег међународног значаја (М13)

1.1. Mijatović I., Horvat A., & **Tošić B.** (2021). Current Practices of Corporate Social Responsibility in Serbia. In: Idowu S.O. (ed). Current Global Practices of Corporate Social Responsibility. CSR, Sustainability, Ethics & Governance. Springer, Cham., pp. 327-349. Print ISBN: 978-3-030-68385-6. Online ISBN: 978-3-030-68386-3. DOI: 10.1007/978-3-030-68386-3_15. [M13].

2. **Монографска студија/поглавље у монографији М12**

или рад у тематском зборнику међународног значаја (М14)

2.1. **Tošić, B.**, Mijatović, I., & Živković, N. (2023). Internationalization and Sustainable Development: Export Market Strategies of Enterprises from Serbia and Germany. In: Mihić, M., Jednak, S., Savić, G. (eds). Sustainable Business Management and Digital Transformation: Challenges and Opportunities in the Post-COVID Era. SymOrg 2022. Lecture Notes in Networks and Systems (LNNS, vol. 562). Springer, Cham., pp. 641-670.

Print ISBN: 978-3-031-18644-8. Online ISBN: 978-3-031-18645-5. DOI: 10.1007/978-3-031-18645-5_40. [M14].

3. Научно-лексикографска и енциклопедијска јединица

или карта у научној публикацији водећег међународног значаја (M15)

- 3.1. **Tošić B.** (2021). ISO 9000 Standards Series. In: Idowu S., Schmidpeter R., Capaldi N., Zu L., Del Baldo M., Abreu R. (eds) Encyclopedia of Sustainable Management. Springer, Cham. Online ISBN: 978-3-030-02006-4. DOI: 10.1007/978-3-030-02006-4_313-1. [M15].
- 3.2. **Tošić B.** (2021). ISO 14000 Standards Series. In: Idowu S., Schmidpeter R., Capaldi N., Zu L., Del Baldo M., Abreu R. (eds) Encyclopedia of Sustainable Management. Springer, Cham. Online ISBN: 978-3-030-02006-4. DOI: 10.1007/978-3-030-02006-4_312-1. [M15].
- 3.3. **Tošić B.** (2021). Guidance on Social Responsibility. In: Idowu S., Schmidpeter R., Capaldi N., Zu L., Del Baldo M., Abreu R. (eds) Encyclopedia of Sustainable Management. Springer, Cham. Online ISBN: 978-3-030-0-20064. DOI: 10.1007/978-3-030-02006-4_315-1. [M15].

4. Рад у међународном часопису категорије M22

- 4.1. **Tošić, B.,** Mijatović, I., Radojičić, M., Glogovac, M., & Krivokapić, J. (2026). Impact of Companies' Knowledge Management on the Environmental Management System Certification. *Knowledge Management Research and Practice*, pp. 1-18. DOI: 10.1080/14778238.2026.2629893. IF2 2024 = 3.8 [M21]; IF5 2024 = 3.7 [M22]; JCI 2024 = 0.88 [M22].
- 4.2. **Tošić, B.,** Mijatović, I., Maričić, M., & Blind, K. (2025). Impact of expertise in standardization on business internationalization. *Applied Economics*, pp. 1-18. DOI: 10.1080/00036846.2024.2385751. IF2 2024 = 2.1 [M21]; IF5 2024 = 2.2 [M22]; JCI 2024 = 0.63 [M22].

4.3. Mijatović, I., **Tošić, B.**, & Jovanović, M. (2019). The Acquiring of the Knowledge about Standards in the Digital Era. *Amfiteatru Economic*, 21 (51), pp. 427-441. ISSN: 1582-9146. DOI: 10.24818/EA/2019/51/427. IF2 2019 = 1.625 [M22]; IF5 2019 = 1.036 [M22].

5. Рад у међународном часопису категорије M23

5.1. Mijatović, I., **Tošić, B.**, Ferguson, N., & Giuffrida, M. (2025). Bringing Standardization Closer to Entrepreneurial Researchers. *International Journal for Quality Research*, 19 (1), pp. 169-182. DOI: 10.24874/IJQR19.01-11. IF 2 2024 = 1 [M23]; IF 5 2024 = 0.9 [M23]; JCI 2024 = 0.15 [M23].

6. Рад у водећем националном часопису категорије M24

6.1. Ruso, J., Filipović, J., & **Ranković, B.** (2017). The Serbian Quality Infrastructure as Viewed by the Quality Managers. *Serbian Journal of Management – SJM*, 12 (2), pp. 293-304. Technical Faculty in Bor, University of Belgrade. Online ISSN: 2217-7159. Print ISSN: 1452-4864. DOI: 10.5937/sjm12-14458. [M24].

**7. Пленарно или уводно предавање по позиву
са међународног скупа штампано у целини (M31)**

7.1. **Ranković, B.** (2017). Quality Media Station: A Student's View of the Quality Infrastructure in Western Balkans. In S. Arsovski, D. Tadić, & M. Stefanović (Eds.), *Proceedings of the 2nd International Conference Quality of Life* (pp. 193–200). University of Kragujevac – Faculty of Engineering, June 08-10, Kragujevac, Serbia. ISBN 978-86-6335-043-4. [M31].

8. Саопштење са међународног скупа штампано у целини (M33)

8.1. Ruso, J., Bojanić, M., Glogovac, M., Đurić, M., & **Tošić, B.** (2025). IT Support for Customer Relationship Management According to the Guidelines of the ISO 10001 Standard. In M. Zdravković, M. Trajanović, Z. Konjović, N. Filipović, & M. Ivković (Eds.), *Proceedings of the 15th International Conference on Information Society and*

- Technology (ICIST 2025) (pp. 206–223). Information Society of Serbia (ISOS), March 09-12, Kopaonik, Serbia. [M33].
- 8.2. Mijatović, I., & **Tošić, B.** (2025). Standards-related Competencies: Towards European Standards' Influencers. Proceedings of the EURAS Annual Standardization Conference: Empowering Standardization Through Education (pp. 227–242). The European Academy for Standardization (EURAS), June 18-20, Madrid, Spain. ISBN 978-3-95886-546-4. [M33].
- 8.3. **Tošić, B.**, Mijatović, I., & Kićanović, A. (2024). Ethical Aspects of AI and the Role of Standardization in It: Are We Facing the Brussels Effect? In M. Kostić-Stanković, I. Mijatović, & J. Krivokapić (Eds.), Proceedings of the XIX International Symposium SymOrg 2024: Unlocking the Hidden Potential of Organization Through Merging of Humans and Digitals (pp. 855–861). University of Belgrade – Faculty of Organizational Sciences, June 12-15, Zlatibor, Serbia. ISBN 978-86-7680-464-1. [M33].
- 8.4. Mijatović, I., Ferguson, N., Giuffrida, M., & **Tošić, B.** (2024). Bringing Standardization Closer to Researchers in Widening Countries. In A. Zachariadis, A. Baltzaki, & K. Dinaki (Eds.), Proceedings of the 16th International Conference: Standardization, Prototypes, and Quality – A Means of Balkan Countries' Collaboration. Thessaloniki, Greece. [M33].
- 8.5. Mijatović, I., Kićanović, A., & **Tošić, B.** (2023). Ethics Assessment of R&D Supported by Standardization. In G. Getzinger, M. Jahrbacher, & F. Hällner (Eds.), Proceedings of the 21st Annual STS Conference Graz 2023: Critical issues in science, technology and society studies (pp. 163–175). Graz University of Technology, May 08-10, Graz, Austria. ISBN 978-3-85125-976-6. <https://doi.org/10.3217/978-3-85125-976-6>. [M33].
- 8.6. **Tošić, B.**, & Mijatović, I. (2023). Small vs. large: Exploring differences between standardization-related competence of European enterprises. Proceedings of the EURAS Annual Standardization Conference: (Responsible) Standardization for Smart Systems (pp. 185–202). The European Academy for Standardization (EURAS), June 28-30, Aachen, Germany. ISBN 978-3-95886-491-7. [M33].

- 8.7. Mijatović, I., **Tošić, B.**, Kićanović, A., & Ruso, J. (2022). Why Do Academics Need Standards? In H. Kratochvilova & R. Kratochvil (Eds.), Proceedings of the International Academic Conference on Management, Economics, Business and Marketing (IAC MEBM 2022 Conference) (pp. 80–87). The Czech Institute of Academic Education z.s., December 09-10, Vienna, Austria. ISBN 978-80-88203-30-8. [M33].
- 8.8. Mijatović, I., & **Tošić, B.** (2021). Demystifying Expertise: Expertise in Etandardization in SMEs as the Common Goal. Proceedings of the EURAS Annual Standardization Conference: Standardization and Innovation (pp. 413–430). The European Academy for Standardization (EURAS), September 06-08, Aachen, Germany. ISBN 978-3-95886-421-4. [M33].
- 8.9. **Tošić, B.**, & Mijatović, I. (2020). The Impact of the Expertise in Standardization on the Internationalization of SMEs: The Perception of Experts. Proceedings of the EURAS Annual Standardization Conference: Standards for digital transformation, blockchain, and innovation (pp. 287–306). The European Academy for Standardization (EURAS), June 10-12, Glasgow, Scotland. ISBN 978-3-95886-355-2. [M33].
- 8.10. Mijatović, I., & **Tošić, B.** (2019). The Needs for Knowledge about Standards of SMEs: The Managements' Perception. Proceedings of the 24th EURAS Annual Standardization Conference: Standards for a Bio-based Economy (pp. 313–329). The European Academy for Standardization (EURAS), June 13-15, Rome, Italy. ISBN 978-3-95886-282-1. [M33].
- 8.11. **Tošić, B.**, & Živković, N. (2019). Knowledge Management and Innovation in the Digital Era: Providing a Sustainable Solution. In V. Obradović & M. Todorović (Eds.), Proceedings of the 5th International Project Management Conference (The 5th IPMA SENET Conference): Challenges of Growing Economies (pp. 193–197). The International Project Management Association (IPMA), May 19-21, Belgrade, Serbia. ISBN 978-94-6252-861-1. ISSN 2352-5428. <https://doi.org/10.2991/senet-19.2019.31>. [M33].
- 8.12. **Tošić, B.**, Ruso, J., & Filipović, J. (2018). Quality Management in Healthcare: Concepts, Principles, and Standards. In S. Arsovski, M. Stefanović, & D. Tadić (Eds.), Proceedings of the 3rd International Conference Quality of Life (pp. 193–200). University of

Kragujevac – Faculty of Engineering, November 28-30, 2018, Kopaonik, Serbia. ISBN 978-86-6335-056-4. [M33].

8.13. Mijatović, I., **Tošić, B.**, & Jovanović, M. (2018). Acquiring Knowledge About Standards in the Digital Era: Case of SMEs Operating in Serbia. In N. Žarkić-Joksimović & S. Marinković (Eds.), Proceedings of the XVI International Symposium SymOrg 2018: Doing Business in the Digital Age – Challenges, Approaches, and Solutions (pp. 402–407). University of Belgrade – Faculty of Organizational Sciences, June 13-15, Zlatibor, Serbia. ISBN 978-86-7680-361-3. [M33]. (рад одабран за објављивање у међународном часопису *Amfiteatru Economic* и друга значајно измењена и допуњена верзија рада објављена у часопису 2019. године)

8.14. Pejović, G., **Tošić, B.**, & Ruso, J. (2018). Benchmarking as the Quality Management Tool for the Excellence Assessment of Medicines Regulatory Authorities in Europe. In N. Žarkić-Joksimović & S. Marinković (Eds.), Proceedings of the XVI International Symposium SymOrg 2018: Doing Business in the Digital Age – Challenges, Approaches, and Solutions (pp. 456–462). University of Belgrade – Faculty of Organizational Sciences, June 13-15, Zlatibor, Serbia. ISBN 978-86-7680-361-3. [M33].

8.15. Jakovljević, T., Čobrenović, A., & **Ranković, B.** (2016). Quality Management and Information: From Stakeholders Reporting to Media Pioneering Quality. Proceedings of the XV International Symposium SymOrg 2016: Reshaping the Future Through Sustainable Business Development and Entrepreneurship (pp. 1183–1189). University of Belgrade – Faculty of Organizational Sciences, June 10-13, Zlatibor, Serbia. ISBN 978-86-7680-326-2. [M33].

9. Саопштење са међународног скупа штампано у изводу (M34)

9.1. Mijatović, I., & **Tošić, B.** (2023). Bringing Standardization Closer to Entrepreneurial Researchers. In M. Čudanov, L. Huszák, & S. Marinković (Eds.), Book of Abstracts of the 2nd International Danube Cup Conference on Entrepreneurship Education (IDC2 E2 2023): Entrepreneurship and Startup Education for Students (pp. 84–86). University of Belgrade – Faculty of Organizational Sciences, November 24-25, 2023, Belgrade, Serbia. ISBN 978-86-7680-442-9. [M34]

- 9.2. Mijatović, I., Kićanović, A., & **Tošić, B.** (2023). Ethics Assessment of R&D Supported by Standardization. In G. Getzinger, M. Jahrbacher, & F. Häller (Eds.), *Book of Abstracts of the 21st Annual STS Conference Graz 2023: Critical Issues in Science, Technology and Society Studies* (pp. 50–51). Graz University of Technology, May 08-10, Graz, Austria. ISBN 978-3-85125-955-1. <https://doi.org/10.3217/978-3-85125-955-1>. [M34].
- 9.3. **Tošić, B.**, Mijatović, I., & Živković, N. (2022). Internationalization as the Foundation for Sustainable Business Management. In M. Mihić, S. Jednak, & G. Savić (Eds.), *Book of Abstracts of the XVIII International Symposium SymOrg 2022: Sustainable Business Management and Digital Transformation – Challenges and Opportunities in the Post-COVID Era* (pp. 304–305). University of Belgrade – Faculty of Organizational Sciences, June 11-14, Belgrade, Serbia. ISBN 978-86-7680-411-5. [M34].
- 9.4. Živković, N., Glogovac, M., & **Tošić, B.** (2022). Challenges of Quality Assurance in Crisis and Emergency Situations. In S. Laporšek, S. Sedmak, & A. Trnavčević (Eds.), *Book of Abstracts of the Management International Conference MIC 2022: Re-Inventing or Re-Vitalising – Challenges for Post-Pandemic Era* (pp. 153–154). University of Primorska – Faculty of Management, June 09-11, Ljubljana, Slovenia. ISSN 2712-3766. [M34].

10. **Рад у националном часопису категорије М52**

- 10.1. **Tošić, B.**, & Mijatović, I. (2021). Education About Standardization as the Foundation for the Expertise Development of SMEs. *Tehnika*, 76(4), pp. 521–528. Savez inženjera i tehničara Srbije, Beograd. ISSN 0040-2176. <https://doi.org/10.5937/tehnika2104521T>. [M52].

11. **Рад у националном часопису категорије М53**

- 11.1. **Tošić, B.**, Filipović, J., & Ruso, J. (2017). Sistem menadžmenta kvaliteta u zdravstvu. *Kvalitet & Izvrsnost*. 11-12/2017, pp. 41-45. Fondacija za kulturu kvaliteta i izvrsnost. ISBN 2217-852X. [M53].

12. Саопштење са скупа националног значаја штампано у целини (M63)

12.1. **Tošić, B.**, & Mijatović, I. (2023). Specifičnosti standardizacije u malim i srednjim preduzećima. Zbornik radova sa XIV skupa privrednika i naučnika – SPIN 2023. Univerzitet u Beogradu – Fakultet organizacionih nauka. ISBN 978-86-80164-05-2. [M63]. (рад одабран за најбољи рад секције Менаџмент квалитета и стандардизација)

12.2. **Tošić, B.**, Filipović, J., & Ruso, J. (2017). Sistem menadžmenta kvaliteta u zdravstvu. Zbornik radova sa nacionalne konferencije "Sistem kvaliteta uslov za uspešno poslovanje i konkurentnost". Asocijacija za kvalitet i standardizaciju Srbije. ISBN 978-86-80164-05-2. [M63]. (рад одабран за објављивање у научном часопису "Kvalitet & Izvrnost" 2017. године)

13. Саопштење са скупа националног значаја штампано у изводу (M64)

13.1. **Tošić, B.**, Horvat, A., & Maričić, M. (2019). A Cross-Country Evaluation of the Number of Valid Certificates to Global Management System Standards: Evidence from ISO 9001 and ISO 14001. Proceedings of the XLVI Symposium on Operational Research SYM-OP-IS, pp. 412. Kladovo, Serbia. University of Belgrade – Faculty of Organizational Sciences. ISBN: 978-86-7680-363-7. [M64].

14. Одбрањена докторска дисертација (M70)

14.1. **Тошић, Б.**, (2025). Значај експертизе из области стандардизације за интернационализацију пословања малих и средњих предузећа. Универзитет у Београду – Факултет организационих наука. Ментор: проф. др Ивана Мијатовић [M70].

IV ПРИКАЗ И ОЦЕНА НАУЧНОГ РАДА

ПРИКАЗ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација др Биљане Тошић под називом "Значај експертизе из области стандардизације за интернационализацију пословања малих и средњих предузећа" написана је на 210 страна, садржи седам поглавља, три слике, 21 табелу, два прилога и 345 библиографских навода. На почетку докторске дисертације је приказан сажетак докторске дисертације (на српском језику и енглеском језику), док су на крају приказане биографија, библиографија, изјава о ауторству, изјава о истоветности штампане и електронске верзије и – изјава о коришћењу.

САДРЖАЈ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Садржај дисертације је следећи:

1. УВОД

- 1.1. Предмет, циљ и полазне хипотезе
- 1.2. Опште и посебне методе
- 1.3. Опис структуре докторске дисертације

2. ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈА

- 2.1. Термини и дефиниције
- 2.2. Области интернационализације
- 2.3. Теорије интернационализације
 - 2.3.1. "Упсала" модел
 - 2.3.2. Организације које су "рођене-глобалне"
- 2.4. Стратегије интернационализације
- 2.5. Програми подршке намењени интернационализацији МСП

3. СТАНДАРДИЗАЦИЈА

- 3.1. Термини и дефиниције
- 3.2. Дефиниције које дају организације за стандардизацију
- 3.3. Успостављање научне дефиниције стандардизације

4. ЕКСПЕРТИЗА ИЗ ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ

- 4.1. Термини и дефиниције

- 4.2. Компетентност vs. компетенције
- 4.3. Шта су то кључне компетенције?
- 4.4. Потпуније тумачење експертизе
 - 4.4.1. Експертизу чини путовање или процес, а не крајње одређене
 - 4.4.2. Експертизу чини одређено (специфично) знање
 - 4.4.3. Експертизу чине знање, искуство и вештине за решавање проблема
- 4.5. Мерење експертизе
- 4.6. Експерти vs. не-експерти
- 4.7. Компетентност vs. експертиза
- 4.8. Успостављање дефиниције експертизе из области стандардизације
- 4.9. Иницијативе за образовање о стандардизацији /
Потребе индустрије за експертизом из области стандардизације

5. ЗНАЧАЈ ЕКСПЕРТИЗЕ ИЗ ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ ЗА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈУ ПОСЛОВАЊА МСП: ПЕРЦЕПЦИЈА ЕКСПЕРТА ИЗ ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ

- 5.1. Увод
- 5.2. Методолошки приступ
 - 5.2.1. Пројектовање интервјуа
 - 5.2.2. Прикупљање података
 - 5.2.3. Анализирање података
- 5.3. Резултати
 - 5.3.1. Да ли МСП поседују експертизу из области којом се баве?
 - 5.3.2. Да ли МСП поседују експертизу из области стандардизације?
 - 5.3.3. Где би требало тражити подршку
за укључивање МСП у процес стандардизације?
 - 5.3.4. Да ли образовање о стандардизацији
утиче на експертизу из области стандардизације?
 - 5.3.5. Да ли експертиза из области
стандардизације утиче на интернационализацију пословања МСП?
- 5.4. Дискусија
 - 5.4.1. МСП поседују експертизу из области којом се баве
 - 5.4.2. МСП не поседују експертизу из области стандардизације
 - 5.4.3. Подршку би требало тражити,
најпре, у оквиру организација за стандардизацију

- 5.4.4. образовање о стандардизацији
утиче на експертизу из области стандардизације
- 5.4.5. Експертиза из области стандардизације
утиче на интернационализацију пословања МСП

5.5. Закључак

6. ЗНАЧАЈ ЕКСПЕРТИЗЕ ИЗ ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ ЗА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈУ ПОСЛОВАЊА МСП: ПЕРЦЕПЦИЈА ВЛАСНИКА/МЕНАџЕРА МСП У ЕВРОПИ

6.1. Увод

6.2. Методолошки приступ

- 6.2.1. Пројектовање упитника
- 6.2.2. Прикупљање података
- 6.2.3. Анализирање података

6.3. Резултати

- 6.3.1. Опис узорка
- 6.3.2. Анализа поузданости и валидности
- 6.3.3. PLS-SEM анализа на целом узорку
- 6.3.4. MG PLS-SEM анализа – утицај величине организације
- 6.3.5. MG PLS-SEM анализа – утицај земље порекла организације

6.4. Дискусија

6.5. Закључак

7. ЗАКЉУЧАК

ЛИТЕРАТУРА

ЛИСТА СЛИКА

ЛИСТА ТАБЕЛА

ПРИЛОГ 1. Интервју

ПРИЛОГ 2. Упитник

БИОГРАФИЈА

БИБЛИОГРАФИЈА

ИЗЈАВА О АУТОРСТВУ

ИЗЈАВА О ИСТОВЕТНОСТИ ШТАМПАНЕ И ЕЛЕКТРОНСКЕ ВЕРЗИЈЕ ДОКТОРСКОГ РАДА

ИЗЈАВА О КОРИШЋЕЊУ

КРАТАК ПРИКАЗ ПОЈЕДИНАЧНИХ ПОГЛАВЉА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ
(ПРИКАЗ ПРЕУЗЕТ ИЗ РЕФЕРАТА О УРАЂЕНОЈ ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ)

У првом поглављу, описани су проблем, предмет и циљеви докторске дисертације, опште/посебне хипотезе, опште/посебне методе и опис структуре докторске дисертације.

У другом поглављу, представљен је преглед литературе на тему интернационализације, при чему је указано на области интернационализације које су овде проучаване, укључујући – међународно пословање, пословање у оквиру МСП и међународно предузетништво. Притом, представљене су и одређене теоријске основе и стратегије интернационализације – традиционални "Упсала" модел интернационализације, тзв. теорија "рођени-глобални". У исто време, указано је и на бројне одлуке које организације бивају приморане да донесу – укључујући избор извозне стратегије и/или не-извозне стратегије за улазак на тржиште – и указано на чиниоце који утичу на одлучивање о избору одређене извозне стратегије. Такође, приказани су програми подршке посебно намењени интернационализацији МСП.

У трећем поглављу, представљен је преглед постојеће литературе на тему стандардизације – прво, приказане су дефиниције које наводи Закон о стандардизацији Републике Србије – друго, дефиниције које наводе одређене формалне организације за стандардизацију, тј., бројне организације за добровољну стандардизацију која је заснована на консензусу и треће, дефиниције које наводе одређене неформалне организације за стандардизацију, тј., професионалне, индустријске и пословне асоцијације, конзорцијуми и/или форуми. Такође, у овом поглављу је извршено успостављање (научне) дефиниције стандардизације.

У четвртном поглављу, представљен је и преглед постојеће литературе на тему експертизе (из области стандардизације) – при чему је указано на конфузију и дебату које су настале као последице бројних покушаја да се недвосмислено и једнозначно дефинишу одређени термини као што су "компетентност" и/или "компетенције" и/или "кључне компетенције" – који су, у последњих неколико година, углавном, погрешно, коришћени као синоними. Уједно, извршено је потпуније тумачење термина "компетентност" и/или "компетенције" – које је било потребно за потпуније тумачење експертизе (из области стандардизације) – односно, успостављање тзв. (научне) дефиниције експертизе из области стандардизације. У овом делу, извршено је потпуније тумачење експертизе (из области стандардизације) – односно, успостављање тзв. (научне) дефиниције експертизе (из области стандардизације).

У петом поглављу, представљено је и квалитативно истраживање које је требало да укаже на мишљење експерата из области стандардизације о постојању експертизе унутар МСП и/или значају експертизе (из области стандардизације) за интернационализацију МСП. Истраживање је тако требало да пружи одговор на питање да ли МСП поседују експертизу (из области којом се баве), тј., да ли МСП поседују експертизу из области стандардизације. У исто време, истраживање је требало да покаже где би МСП требало да траже подршку – и, потом, укаже на постојеће програме подршке/иницијативе посебно намењене МСП. Уједно, истраживање је требало да укаже на значај који образовање (о стандардизацији) има за изградњу експертизе из области стандардизације у оквиру МСП и, у исто време, укаже на значај који експертиза из области стандардизације има за интернационализацију МСП.

У шестом поглављу, приказано је и квантитативно истраживање које је требало да укаже на мишљење власника/менаџера МСП у Европи о постојању експертизе унутар МСП и/или о значају експертизе (из области стандардизације) за интернационализацију МСП. У овом делу, квантитативно истраживање је требало да покаже да ли (и на који начин) експертиза из области стандардизације утиче на интернационализацију пословања МСП – и, притом, покаже на који начин величина организације и земља порекла организације обликују однос између експертизе из области стандардизације и интернационализације МСП.

У седмом поглављу, посебни закључци докторске дисертације су обједињени како би били изнети општи закључци докторске дисертације, приказани научни и стручни доприноси, потенцијална ограничења које је потребно превазићи, уз препоруке за даље истраживање.

Списак литературе укључује одређене научне и стручне радове, уџбенике или приручнике – и многе друге публикације које су коришћене приликом израде докторске дисертације.

ПРИКАЗ НАЈЗНАЧАЈНИЈИХ НАУЧНИХ РАДОВА

Истраживање приказано у раду 4.2. имало је циљ да покаже мишљење власника/менаџера МСП у Европи о значају експертизе из области стандардизације за интернационализацију МСП. Истражено је да ли (и на који начин) експертиза из области стандардизације утиче на интернационализацију пословања МСП и на који начин величина организације и земља порекла организације обликују однос између експертизе и интернационализације МСП. У истраживању је учествовало укупно 998 испитаника из десет земаља Европе. Примењено је моделовање структурних једначина (енг. *Structural Equation Modelling – SEM*). Сходно томе, истраживање је показало да примењивање стандарда није (увек) довољно, оно што утиче на интернационализацију МСП је учешће у процесу стандардизације. Истраживање је показало да компетенције из области стандардизације нису увек довољне оно што утиче на интернационализацију МСП је искуство из области стандардизације, при чему, велике мултинационалне организације из активних (уједно и развијених) земаља користе напредније стратегије интернационализације и (извозне и не-извозне) стратегије за улазак на тржиште.

Истраживање приказано у радовима 8.8, 8.9. и 10.1 имало је циљ да покаже мишљење експерата из области стандардизације о постојању експертизе унутар МСП, значају експертизе и утицају експертизе из области стандардизације на интернационализацију МСП. У истраживању је учествовало укупно 28 испитаника из 14 земаља (одзив је био 46,6%). Истраживање је показало да власници/менаџери поседују одређену експертизу – без експертизе, они не би били у стању да покрену, уопште успешно наставе пословање. Иако МСП поседују експертизу, МСП не поседују експертизу из области стандардизације. Сходно томе, истраживање је указало на то што су организације за стандардизацију покренуле одређене иницијативе намењене укључивању МСП у процес стандардизације. Исто тако, истраживање је указало на то што образовање о стандардизацији није довољно – посебно, имајући у виду оно што се од будућих кадрова очекује на тржишту. Истраживање је показало да способност да примене стандарде доноси бројне предности МСП, као што је остваривање одрживе конкурентске предности на међународном тржишту.

Истраживање експертизе из области стандардизације је настављено кроз радове 8.2. и 8.6. – при чему су истражене бројне иницијативе које помињу образовање о стандардизацији

које имају циљ да обезбеде одређене компетенције (искуство) из области стандардизације. Притом, истраживање које је приказано у раду 8.2. имало је циљ да утврди разлике између МСП и великих организација када су у питању компетенције из области стандардизације. Иако је преглед литературе изнедрио озбиљне препреке које потенцијално могу спречити МСП да се укључе у процес стандардизације, истраживање то, у потпуности, не потврђује. Примера ради, велике организације, обично, имају утврђену хијерархију или бирократију, што може довести до ситуације у којој постају мање ефикасне у процесу стандардизације. Исто тако, имајући у виду то што учешће у процесу стандардизације, обично, представља дугорочну стратешку одлуку за организације, организације које су оствариле доминантни дизајн или доминантну позицију на тржишту неће бити мотивисане да учествују у процесу стандардизације као организације које нису оствариле доминантну позицију на тржишту. Имајући у виду то што велике организације имају тенденцију да не подрже укључивање МСП у процес стандардизације – не изненађује ни то што су – у процесу стандардизације – и даље, најбројније велике организације, при чему, интереси МСП, бивају запостављени.

Ранији радови 4.3, 8.10. и 8.13. истражују стицање знања о стандардизацији унутар МСП – при чему, радови 4.3. и 8.13. описују истраживање које је обухватило 133 МСП у Србији (прво истраживање) док 8.10 описује истраживање које је обухватило 199 МСП у Србији (друго допуњено истраживање). Истраживање је имало за циљ да укаже на перцепцију власника/менаџера МСП о потреби за стицањем знања о стандардизацији унутар МСП. При томе, фокус, овде, није на знању (ономе што МСП морају знати о стандардизацији), него утврђивању да ли власници/менаџери МСП перципирају знање о стандардизацији као потребно, шта утиче на потребе и како то даље утиче на организационе перформансе МСП. Истраживање је показало да власници/менаџери МСП у Србији перципирају знање о стандардима (и стандардизацији) као потребно, иако их недовољно знање о стандардима и/или начину на који их могу применити у пословању, може додатно ограничити у интернационализацији МСП или остваривању конкурентске предности на међународном тржишту.

Сходно томе, рад 12.1. се бави утврђивањем специфичности стандардизације у МСП. Мотив за избор ове теме јесте све већи притисак на МСП да се активно укључе у процес стандардизације (нпр. кроз укључивање у рад техничких комитета на националном нивоу) – што је подстакнуто бројним националним, регионалним и глобалним иницијативама. Додатно, рад се бави сагледавањем тренутног стања и начина рада, али и дефинисањем

конкретних мера које би требало да предузму формалне и/или неформалне организације за стандардизацију, образовне организације, као и многе друге пословне организације и/или компаније, што би требало да подстакне нове или унапреди постојеће иницијативе за интернационализацију МСП и остваривање конкурентске предности на глобалном тржишту.

Радови 2.1. и 9.3. обрађују интернационализацију МСП и одрживи развој, кроз поређење стратегија интернационализације, тј., стратегија за улазак на тржиште Србије и Немачке. Притом, имајући у виду то што избор одређене стратегије интернационализације одређује избор стратегије за улазак на тржиште, истражене су: (1) стратегије интернационализације (нпр. традиционални "Упсала" модел интернационализације и модел "рођени-глобални") и (2) стратегије за улазак на тржиште. Имајући у виду то што одлучивање о избору одређене стратегије за улазак на тржиште представља стратешку одлуку за организацију, организације које интернационализују постепено (укључујући МСП и/или предузетнике) – то чине применом извозне стратегије (дугорочни уговори о сарадњи или лиценцирању), док организације које интернационализују по оснивању (укључујући велике организације) то чине применом не-извозне стратегије (заједничко улагање или заједничке подружнице). Истраживање је имало циљ да подстакне осмишљавање нових и унапређивање постојећих програма подршке за интернационализацију МСП и остваривање конкурентске предности на међународном тржишту.

Рад 8.3 обрађује етичке аспекте вештачке интелигенције и улогу стандардизације у овој области. Имајући у виду бројне националне, регионалне и/или међународне иницијативе – истраживање је показало да универзално прихватљиво решење и даље није пронађено. Полазећи од постојећих решења, рад истражује да ли стандарди (други сродни документи) могу бити једно од њих. Радови 8.5. и 9.2. обрађују однос између стандардизације и етике, тј., улогу и значај стандардизације за валоризацију, комерцијализацију и/или примену резултата истраживања. Истраживање је укључило истраживаче који поседују одређено искуство у истраживачким пројектима и не поседују искуство из области стандардизације. За прикупљање података је коришћен полу-структурисани интервју путем електронске поште. Истраживање је показало како искусни истраживачи перципирају стандардизацију и како перципирају општи модел који је представљен у *CWA 17145-1* и/или *CWA 17145-2*. Исто тако, рад 8.7. обрађује значај стандардизације за валоризацију, комерцијализацију и примену резултата истраживања, са посебним освртом на основне предности тј., мотиве за

примену стандарда и основне предности (мотиве) за учешће у процесу стандардизације. Радови 5.1, 8.4. и 9.1. имају циљ да прикажу како изгледа пружање подршке за истраживаче укључене у пројекте финансиране од стране Европске уније и представе научене лекције. Полазећи од теоријске основе, испитују потребу за обуком предузетнички-оријентисаних истраживача укључених у *HORIZON Europe* пројекте и разрађују развијени модел услуга (обука).

Рад 4.1. истражује однос између основних концепата менаџмента који се односи на знање и сертификације система менаџмента животне средине (у складу са стандардом *ISO 14001*). Испитаници су контактирани путем професионалне (пословне) друштвене мреже *LinkedIn*. Прикупљено је укупно 796 упитника које су попуњавали власници и/или менаџери МСП у Европи. Истраживање је показало да организације које бирају да улажу одређене ресурсе у менаџмент који се односи на знање, имају већу вероватноћу да успоставе и сертифицију систем менаџмента који се односи на животну средину. То, даље, може допринети већој усклађености са регулативом, смањењу емисија, унапређењу употребе рециклираних материјала, контроли употребе опасних материја или другим аспектима животне средине – те припремљеност власника/менаџера да уложи у менаџмент који се односи на знање може представљати значајан предиктор за постизање дугорочне конкурентске предности на тржишту.

Радови 3.1, 3.2. и 3.3. обрађују међународне стандарде донете од стране *ISO* организације. Притом, рад 3.1. обрађује серију стандарда *ISO 9000* која и даље остварује огроман утицај на међународну трговину. Рад описује основне стандарде из серије *ISO 9000*, укључујући: (1) *ISO 9000* који даје основне појмове, принципе и речник и пружа основу и за друге стандарде из ове серије; (2) *ISO 9001* који даје захтеве за систем менаџмента квалитетом и (3) *ISO 9004* који даје упутство за побољшање способности организације да постигне одрживи успех. Надовезујући се на *ISO 9000*, рад 3.2. обрађује серију стандарда *ISO 14000* - и, посебно, стандард *ISO 14001* који има циљ да пружи оквир за заштиту животне средине. Имајући у виду то што бројне организације данас постају свесне потребе за друштвено одговорним понашањем (и користима које друштвено одговорно понашање може донети) – рад 3.3. обрађује стандард *ISO 26000* који даје упутство за основне принципе друштвене одговорности. Друштвено одговорно понашање унутар организације обрађено је и у раду 1.1., уз посебан осврт на начин на који се друштвена одговорност перципира и примењује у Србији.

V ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА

Према Правилнику о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду (Гласник Универзитета у Београду бр. 192/16, 195/16, 199/17, 203/18, 223/21 и 259/24), техничко-технолошке науке, услови за избор у звање доцента су –

ОПШТИ УСЛОВ

Научни назив доктора наука из научне области за коју се бира стечен на акредитованом универзитету и акредитованом студијском програму у земљи или диплома доктора наука стечена у иностранству, призната у складу са Законом о високом образовању.

Докторске академске студије на Факултету организационих наука Универзитета у Београду – студијски програм "Информациони системи и квантитативни менаџмент" – изборно подручје "Квантитативни менаџмент" – уписала је 2017. године, а завршила 2025. године, са просечном оценом 10,00, уз одбраћен докторски рад на тему "Значај експертизе из области стандардизације за интернационализацију пословања малих и средњих предузећа" – под менторством проф. др Иване Мијатовић.

УСЛОВИ ЗА ПРВИ ИЗБОР У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА

1. ОБАВЕЗНИ УСЛОВИ

1. Приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе.

Приступно предавање је оцењено оценом 5,00.

2. Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода (ако га је било).

Др Биљана Тошић поседује искуство у раду са студентима основних и мастер студија Факултета организационих наука Универзитета у Београду. Њен педагошки рад је оцењен

путем годишње анкете о вредновању педагошког рада наставника и сарадника (Табела 1). Учествовала је и/или учествује у извођењу наставе на следећим предметима који се изводе у оквиру основних и/или мастер академских студија Факултета организационих наука Универзитета у Београду –

ОСНОВНЕ СТУДИЈЕ:

- › "Основе квалитета",
- › "Стандардизација",
- › "Стандардизација 1",
- › "Управљање квалитетом пројекта",
- › "Метрологија са основама технике",
- › "Нормативно регулисање квалитета",
- › "Метрологија и нормативно регулисање квалитета",
- › "Акредитација и сертификација".

МАСТЕР СТУДИЈЕ:

- › "Стандардизација 2".

Одлуком Наставно-научног већа, на крају зимског семестра 2021/2022. и 2022/2023. године, награђена је као један од најбоље оцењених сарадника. Додатно, предмет "Нормативно регулисање квалитета" је на крају зимског семестра 2021/2022. и 2022/2023. године био оцењен као један од пет прворангираних предмета (са узорком мањим од 50). Такође, предмети "Метрологија са основама технике" и "Акредитација и сертификација" су на крају летњег семестра 2022/2023. године били међу пет прворангираних предмета (са узорком мањим од 50).

Оцене педагошког рада др Биљане Тошић дате су у Табели 1.

3. Објављен један рад из категорије M21, M22 или M23 из научне области за коју се бира.

Објављено три рада из категорије M22 и један рад из категорије M23.

4. Саопштена два рада на научном или стручном скупу (категирије М31-М34 и М61-М64).

Саопштено укупно 23 рада – један рад из категорије М31, 15 радова из категорије М33, четири рада из категорије М34, два рада из категорије М63 и један рад из категорије М64.

2. ИЗБОРНИ УСЛОВИ

<i>(минимално 2 од 3 услова)</i>	<i>Заокружити ближе одреднице (најмање по једна из 2 изабрана услова)</i>
1. Стручно-професионални допринос	<p>1. Председник или члан уређивачког одбора научног часописа или зборника радова у земљи или иностранству.</p> <p>②. Председник или члан организационог одбора или учесник на стручним или научним скуповима националног или међународног нивоа.</p> <p>Током 2025. године, учествовала је, као члан организационог одбора, у организацији међународне конференције <i>Responsible Management Education Research Conference (RMERC 2025)</i> под називом <i>Rethinking Growth and Exploring New Possibilities for a Regenerative World: Unexplored Management Research and Education Areas that Reconnect Purpose to Responsible Business and Leadership</i> која је одржана од 21.10.2025. до 23.10.2025. године, под окриљем шире иницијативе Уједињених нација под називом <i>United Nations' Principles for Responsible Management Education (UN PRME)</i> и <i>Anti-Poverty Working Group (AP-WG)</i>, на Факултету организационих наука Универзитета у Београду.</p> <p>Током 2024. године, учествовала је, као члан техничког одбора, у организацији међународне конференције <i>SymOrg 2024</i> под називом <i>Unlocking the Hidden Potential of Organization through Merging of Humans and Digitals</i> која је организована у периоду од 12.06.2024. до 15.06.2024. године, на Златибору, у организацији</p>

	<p>Факултета организационих наука Универзитета у Београду.</p> <p>Током 2022. године, учествовала је, као члан техничког одбора, у организацији међународне конференције <i>SymOrg 2022</i> под називом <i>Sustainable Business Management and Digital Transformation: Challenges and Opportunities in the post-COVID Era</i> која је организована у периоду од 11.06.2022. до 14.06.2022. године, на Факултету организационих наука Универзитета у Београду.</p> <p>Током 2020. године, учествовала је, као члан техничког одбора, у организацији међународне конференције <i>SymOrg 2020</i> под називом <i>Business and Artificial Intelligence</i> која је организована од 07.09.2020. до 09.09.2020. године, на Факултету организационих наука Универзитета у Београду.</p> <p>Током 2019. године, учествовала је, као члан техничког одбора, у организацији међународних скупова намењених образовању о стандардизацији, укључујући Академски дан Светске кооперације за стандарде (енг. <i>The World Standards Cooperation Academic Day 2019</i>) и догађај, тј., радни састанак Међународне кооперације за образовање о стандардизацији (енг. <i>The International Cooperation for Education about Standardization (ICES) WorkShop 2019</i>) који су организовани од 09.10.2019. до 11.10.2019. године, на Факултету организационих наука Универзитета у Београду.</p> <p>3. Председник или члан у комисијама за израду завршних радова на академским специјалистичким, мастер и докторским студијама.</p> <p>4. Аутор или коаутор елабората или студија.</p> <p>⑤. Руководилац или сарадник у реализацији пројеката.</p>
--	--

	<p>У периоду од 2018. до 2020. године, учествовала је у реализацији научноистраживачког пројекта под називом "Инфраструктура за електронски подржано учење у Србији", ев. број ИИИ 47003 који је финансиран од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.</p> <p>⑥. Иноватор, аутор или коаутор прихваћеног патента, техничког унапређења, експертиза, рецензија радова или пројеката.</p> <p>Рецензирала је радове за конференције/часописе:</p> <ul style="list-style-type: none"> › <i>Applied Economics, Routledge Journals, Taylor & Francis Ltd.</i> › <i>Technological Forecasting & Social Change, Elsevier Science Inc.</i> › <i>Knowledge Management Research & Practice, Taylor & Francis Ltd.</i> › <i>Journal of the Knowledge Economy, Springer Nature</i> › <i>Novi Ekonomist, Факултет пословне економије, БиХ</i> › <i>EKONbiz, Факултет пословне економије, БиХ</i> › <i>STS Graz 2023, Graz University of Technology, Graz, Austria</i> › <i>SPIN 2025, Факултет организационих наука, Србија</i> › <i>RMERC 2025, Факултет организационих наука, Србија</i> <p>7. Поседовање лиценце.</p>
<p>2. Допринос академској и широј заједници</p>	<p>①. Председник или члан органа управљања, стручног органа, помоћних стручних органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству.</p> <p>Током 2025. године, била је укључена, као члан тима за интерну проверу, у припрему документације за поновну сертификацију успостављеног система менаџмента квалитета – према захтевима међународног стандарда ISO 9001:2015 – Факултета организационих наука Универзитета у Београду.</p>

	<p>Током 2024. године, била је укључена, као члан тима за интерну проверу, у припрему документације за поновну сертификацију успостављеног система менаџмента квалитета – према захтевима међународног стандарда ISO 9001:2015 – Факултета организационих наука Универзитета у Београду.</p> <p>Током 2023. године, била је укључена, као члан Комисије за самовредновање студијског програма под називом "Финансијски менаџмент, контрола и менаџерско рачуноводство" у припрему документације за самовредновање и оцењивање квалитета Факултета организационих наука Универзитета у Београду.</p> <p>Током 2023. године, била је члан Комисије за попис некретнина, опреме, намештаја и остале нефинансијске имовине Факултета организационих наука Универзитета у Београду.</p> <p>Током 2023. године, била је укључена, као члан тима за интерну проверу, у припрему документације за поновну сертификацију успостављеног система менаџмента квалитета – према захтевима међународног стандарда ISO 9001:2015 – Факултета организационих наука Универзитета у Београду.</p> <p>Током 2022. године, била је члан Комисије за идентитет Факултета организационих наука Универзитета у Београду.</p> <p>Током 2022. године, била је укључена, као члан тима за интерну проверу, у припрему документације за поновну сертификацију успостављеног система менаџмента квалитета – према захтевима међународног стандарда ISO 9001:2015 – Факултета организационих наука Универзитета у Београду.</p> <p>Током 2021. године, била је укључена, као члан комисија по</p>
--	--

<p>стандардима за израду Извештаја о самовредновању, за период од 01.10.2017. до 30.09.2020. године и као члан комисија за израду Извештаја о самовредновању појединачних студијских програма Факултета организационих наука Универзитета у Београду (21 програм), у припрему документације за самовредновање и оцењивање квалитета Факултета организационих наука Универзитета у Београду.</p> <p>Током 2019. године, била је укључена у унос података неопходних за анализу резултата Анкете за оцењивање објективности наставника на испиту (за зимски семестар 2018/2019) и Анкете за вредновање педагошког рада наставника (за летњи семестар 2018/2019) које Факултет организационих наука Универзитета у Београду спроводи у циљу редовног праћења и контроле квалитета наставног процеса као део опште политике обезбеђења квалитета.</p> <p>Током 2018. године, била је укључена у припрему документације за поновну акредитацију заједничког међународног мастер студијског програма "Менаџмент у управи" који заједно изводе Факултет организационих наука Универзитета у Београду и Факултет за управу Универзитета у Љубљани.</p> <p>Током 2018. године, била је укључена, као члан комисија по стандардима за израду Извештаја о самовредновању, за период од 01.10.2015. до 30.09.2018. године, у припрему документације за самовредновање и оцењивање квалитета Факултета организационих наука Универзитета у Београду.</p> <p>Додатно, била је представник Факултета организационих наука Универзитета у Београду на Сајму образовања (2022/2023, 2023/2024, 2024/2025) и, уједно, ментор студентима прве године (2020/2021, 2021/2022, 2022/2023).</p>
--

②. Члан стручног, законодавног или другог органа и комисија у широј друштвеној заједници.

Од 2022. до 2025. године, др Биљана Тошић је била члан тзв. Рецензентске комисије – при Националном телу за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању (НАТ).

3. Руковођење активностима од значаја за развој и углед факултета, односно Универзитета.

④. Руковођење или учешће у ваннаставним активностима студената.

Од 2020. до 2023. године, била је консултант и/или члан *Case Quality Team* у оквиру догађаја под називом *Case Study Show, CSS* (2020/2021, 2021/2022, 2022/2023) који организује *ESTIEM LG Belgrade*.

⑤. Учесће у наставним активностима који не носе ЕСПБ бодове (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција или сл.).

Током 2025. године, др Биљана Тошић је учествовала у панел дискусији под називом *Edu4Standards.eu: Pilots & Trainers' School* која је организована у оквиру *HORIZON Europe (HE)* пројекта *Edu4Standards.eu* – у оквиру конференције *Empowering Standardization Through Education* која је организована, у периоду од 16.06.2025. до 20.06.2025. године, у Мадриду, у Шпанији – од стране Европске академије за стандардизацију (енг. *European Academy for Standardization – EURAS*).

	<p>Током 2025. године, др Биљана Тошић је одржала предавање на тему <i>EU Standardization Landscape & Key Players</i> у оквиру догађаја под називом <i>How to support the standardization process?</i> који је организован 28.03.2025. године, у оквиру <i>HORIZON Europe (HE)</i> пројекта <i>CYBERSTAND.eu</i>.</p> <p>Током 2025. године, др Биљана Тошић је учествовала у панел дискусији под називом <i>Experiences of the HSbooster.eu Training Academy</i> која је организована у оквиру завршног догађаја под називом <i>HSbooster.eu Final Event: Impact through Research, Innovation and Standards</i> који је одржан 05.03.2025. године у Бриселу, у Белгији, од стране <i>HORIZON Europe (HE)</i> пројекта <i>HSbooster.eu</i>.</p> <p>Током 2024. године, др Биљана Тошић је одржала обуку на тему <i>EU harmonisation legislation, Conformity Assessment & Market Surveillance</i> у оквиру догађаја под називом <i>Innovation Management – From Idea to Market: Mastering Innovation and IP in the Digital Era</i> – који је организован у периоду – од 20.05.2024. до 29.05.2024. године, од стране Европске академије (енг. <i>European Academy</i>).</p> <p>Током 2023. године, др Биљана Тошић је одржала предавање на тему <i>Conformity Assessment Schemes & Systems</i> у оквиру догађаја под називом <i>HSbooster.eu Training Academy: Conformity Assessment Schemes & Systems</i> који је организован 07.12.2023. године – у оквиру <i>HORIZON Europe (HE)</i> пројекта <i>HSbooster.eu</i>.</p> <p>Током 2023. године, др Биљана Тошић је учествовала у панел дискусији под називом "ЕУ регулаторни оквир у области вештачке интелигенције" која је организована у оквиру престижног догађаја под називом <i>AI Master Class – "Регулисање вештачке интелигенције: правни и етички изазови"</i> који је одржан – у периоду од 16.11.2023. до 17.11.2023. године – на Факултету организационих наука Универзитета у Београду – под покровитељством Министарства науке, технолошког</p>
--	--

	<p>развоја и иновација, Министарства информисања и телекомуникација, Министарства унутрашње и спољне трговине Републике Србије, Повереника за заштиту равноправности, <i>SHARE</i> Фондације, као и уз подршку бројних партнера из привреде.</p> <p>Похађала је курсеве, обуке и семинаре од којих се истичу –</p> <ul style="list-style-type: none"> › Конференција на тему стандардизације у области сајбер сигурности – <i>The 10th Cybersecurity Standardization Conference (CEN/CENELEC & ENISA, 2026)</i>; › Обука о значају вештачке интелигенције у контексту метрологије – <i>AI in a Metrology Context: AI for Metrology and Metrology for AI (BIPM, 2026)</i>; › Обука о изградњи поверења у регулаторни оквир кроз стандарде и мерење – <i>Building Trust in Regulation: The role of Standards, Measurement and Assurance (OECD, 2026)</i>; › Конференција на тему образовања о стандардизацији – <i>Education about Standardization in Europe (European Commission High-Level Forum (EC-HLF) on Education about Standardization, Delft, the Netherlands, 2024)</i>; › Радионица о будућности метрологије организована од стране Европске комисије – <i>Workshop on the Future of Metrology (EC, Brussels, Belgium, 2023)</i>; › Обука и сертификат за држање наставе на енглеском језику – <i>English as a Medium of Instruction – EMI (TEMPUS Foundation, 2023)</i>; › Обука и сертификат за писање и управљање <i>Horizon Europe (HE)</i> пројеката – <i>Horizon Europe Project Development, Proposal Writing & Project Management (EUTA, 2022)</i>; › Обука и сертификат за интерног проверивача за систем менаџмента квалитета према стандарду <i>ISO 9001:2015 (TMS CEE, 2018)</i>;
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> › Обука и сертификат за интерног проверивача за систем менаџмента животне средине према стандарду <i>ISO 14001:2015 (TMS CEE, 2018)</i>; › Обука и сертификат из области безбедности хране (<i>TMS CEE, 2017</i>); › Обука и сертификат за тестирање пословне идеје (бизнис модел канвас) – <i>Test your Business Idea – Business Model Canvas (Serbian Chamber of Commerce, 2016)</i>; › Обука и сертификат из области корпоративне друштвене одговорности – <i>CSR: The Management Tool to Increase the Value of Your Business (TMS CEE, 2015)</i>; › Обука и сертификат за управљање ризиком у пост-кризном свету – <i>Corporate Risk Management in the Post-Crisis World (CEU Business School, 2014)</i>. <p>⑥. Домаће или међународне награде и признања у развоју образовања или науке.</p> <p>Рад под називом "Специфичности стандардизације у малим и средњим предузећима" – др Биљане Тошић и проф. др Иване Мијатовић, изабран је за најбољи рад секције "Менаџмент квалитета и стандардизација" на XIV скупу привредника и научника који је организован од 06.11.2023. до 07.11.2023. године на Факултету организационих наука Универзитета у Београду.</p>
<p>3. Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству</p>	<p>①. Учесће у реализацији пројеката, студија или других научних остварења са другим високошколским или научноистраживачким установама у земљи или иностранству.</p> <p>У периоду од 2024. до 2027. године, учествовала је у реализацији научноистраживачког пројекта <i>HORIZON Europe (HE)</i> под називом <i>Education for Standardisation in the European Union – Edu4Standards.eu</i> који има циљ да допринесе образовању о</p>

стандардизацији у Европи – посебно кроз развој иновативног концепта образовања о стандардизацији. У пројекту учествују: *Delft University of Technology, Dublin City University (DCU), Eindhoven University of Technology (TU/e), European Committee for Standardization (CEN), Politecnico di Milano, Technische Universität (TU) Berlin, Tilburg Law School (TLS), Universidad Politécnica de Madrid, University of Belgrade, University of Graz, University of Skövde, Vilnius University* и др.

У периоду од 2022. до 2025. године, учествовала је у реализацији научноистраживачког *HORIZON Europe* пројекта под називом *Standardization Booster for H2020 & HE Research Results – HSbooster.eu* који има циљ да повећа утицај европске стандардизације кроз укључивање резултата *HORIZON 2020 (H2020)/HORIZON Europe (HE)* научноистраживачких пројеката у европске стандарде и, тиме, допринесе Стратегији стандардизације Европске уније (ЕУ). У пројекту учествују: *CoMMpla, Dansk Standards, Dublin City University, SGS, TRUST IT, University of Belgrade* и др.

2. Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким установама у земљи или иностранству.

③. Руковођење или чланство у органима или професионалним удружењима или организацијама националног или међународног нивоа.

Од 2026. године до данас, др Биљана Тошић је члан Европске академије за менаџмент (енг. *European Academy of Management – EURAM*).

Од 2022. године до данас, др Биљана Тошић је члан Европске академије за стандардизацију (енг. *European Academy for Standardization – EURAS*).

Од 2018. године до данас, члан је Комисије за стандарде и сродне документе – *KS CASCO*, Оцењивање усаглашености/менаџмент квалитетом у Институту за стандардизацију Србије која прати рад следећих техничких комитета и поткомитета: *ISO/CASCO, ISO/TC 176, ISO/TC 176/SC 1, ISO/TC 176/SC 2, ISO/TC 176/SC 3, ISO/TC 283, CEN/SS F20, CEN/TC 279, CEN/TC 379, CEN/TC 381, CEN/TC 389, CEN/CLC/JTC 1*, као и *CEN/CLC/JTC 4*.

4. Учешће у програмима размене наставника и студената.

5. Учешће у изради и спровођењу заједничких студијских програма.

⑥. Гостовања и предавања по позиву на универзитетима у земљи или иностранству.

У оквиру *HORIZON Europe (HE)* пројекта под називом *Standardization Booster for H2020 & HE Research Results – HSbooster.eu* – на позив уважених партнера са *Linköping University (LiU)* – 29.04.2024. године – одржала је, заједно са проф. др Иваном Мијатовић, предавање за студенте мастер академских студија у оквиру програма *Organizing for Cybersecurity* на *LiU* (<https://liu.se/>).

У оквиру *HORIZON Europe (HE)* пројекта под називом *Standardization Booster for H2020 & HE Research Results – HSbooster.eu* – на позив уважених партнера са *Dublin City University (DCU)* – 19.03.2024. године – одржала је, заједно са проф. др Иваном Мијатовић, предавање за студенте мастер академских студија у оквиру програма *Data Governance* на *DCU Business School* (<https://business.dcu.ie/>).

На међународној конференцији под називом *Quality of Life 2017*

	<p>која је одржана на Факултету инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу, одржала је предавање по позиву – <i>Quality Media Station: A Students' View of the Quality Infrastructure in Western Balkan Countries (WBC)</i>.</p>
--	---

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Увидом у достављену документацију, Комисија констатује да кандидат **др Биљана Тошић** испуњава формалне услове за избор једног наставника у звање **доцента** који су прописани Законом о високом образовању, Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету, Статутом Факултета организационих наука Универзитета у Београду и Статутом Универзитета у Београду.

Кандидат др Биљана Тошић је завршила основне академске студије на Факултету организационих наука Универзитета у Београду, као студент генерације, са просечном оценом 9,12. Мастер студије на Факултету организационих наука Универзитета у Београду – модул "Менаџмент квалитета и стандардизација" завршила је 2017. године (оценом 9,86) и други модул "Управљање људским ресурсима" завршила је 2019. године (оценом 10,00). Специјалистичке студије на Факултету организационих наука Универзитета у Београду – модул "Менаџмент квалитета и стандардизација" завршила је 2023. године (оценом 10,00). Докторске академске студије на Факултету организационих наука Универзитета у Београду – изборно подручје "Квантитативни менаџмент" завршила је 2025. године (оценом 10,00). Од 10.01.2018. године, ради на Факултету организационих наука Универзитета у Београду – где тренутно учествује у извођењу наставе у оквиру основних/мастер академских студија. За свој педагошки рад, од стране студената је оцењена високим оценама, док је на крају 2021/2022. и 2022/2023. године, награђена као један од најбоље оцењених сарадника. Учествовала је у припреми и изради уџбеничке литературе за предмете из уже научне области који се тренутно изводе на Факултету организационих наука Универзитета у Београду. Учествовала је у два *HORIZON Europe* пројекта који су финансирани од стране Европске комисије. Објавила је укупно 35 научних радова (18 као први или једини аутор) – при чему се посебно истичу три рада из категорије M22 и један рад из категорије M23. Остварила је стручно-професионални допринос, допринос академској и широј заједници и сарадњу са другим високошколским и научноистраживачким установама у земљи и/или иностранству.

Узимајући у обзир изнето мишљење, Комисија предлаже Декану и Изборном већу Факултета организационих наука Универзитета у Београду да се **др Биљана Тошић** изабере у звање **доцента** за ужу научну област **Логистика квалитета**, на одређено време, у трајању од пет година, са пуним радним временом, као и да се наведени предлог потом упути Већу научних области техничких наука Универзитета у Београду на коначно усвајање.

Београд

Чланови Комисије:

др Јован Филиповић

Редовни професор Факултета организационих наука Универзитета у Београду –
председник

др Ивана Мијатовић

Редовни професор Факултета организационих наука Универзитета у Београду –
члан

др Недељко Живковић

Редовни професор Факултета организационих наука Универзитета у Београду –
члан

др Младен Ђурић

Редовни професор Факултета организационих наука Универзитета у Београду –
члан

др Весна Спасојевић Бркић

Редовни професор Машинског факултета Универзитета у Београду –
члан